

LUUA METSANDUSKOOL

TULEKAHJU KORRAL TEGUTSEMISE JUHEND

SISUKORD

ÜLDOSA	1
TULEKAHJU TUNNUSED	3
OHUD PÕLEVAS HOONES VIIBIVALE INIMESELE	4
TEGUTSEMISKOHUSTUS	6
ESMASED PÄÄSTEGEVUSED	7
TULEKAHJUTEATE EDASTAMINE HOONES	8
TULEKAHJUTEATE EDASTAMINE PÄÄSTEASUTUSELE	9
TULEKOLDE ASUKOHA KINDLAKSTEGEMINE	11
KUSTUTAMINE ESMASTE TULEKUSTUTUSVAHENDITEGA	12
TULEKAHJU LEVIMISE PIIRAMINE	14
EVAKUEERIMINE	15
EVAKUEERUMINE	16
OHUSTATUD HOONESSE TAGASILIIKUMISE TÕKESTAMINE	17
VARJUMINE	18
LOENDUSE LÄBIVIIMINE	19
INFORMEERIMINE	20
ESMASTE PÄÄSTEGEVUSTE JUHTIMINE	21
LISAD 1 – 3	22

ÜLDOSA

EESMÄRK

Käesoleva tulekahju korral tegutsemise plaani (*edaspidi plaan*) eesmärgiks on kindlaks määrata ja kirjeldada hoonete valdajapoolne tulekahju korral tegutsemise korraldus, tagamaks inimohvleid, vigastatuid ning varakahjusid ärahoidvate esmaste päästetegevuste tulemuslik läbiviimine tulekahju asetlelmisel.

ALUSED

Plaani aluseks on võetud Eestis õigusaktidega kehtestatud nõuded. Juhendiga reguleerimata küsimustes kohaldatakse Tuleohutuse seaduse, selle rakendusaktide ning teiste õigusaktide sätteid.

KEHTIVUS

Plaan on kehtiv Luua Metsanduskooli (*edaspidi kooli*) hoonetes ja territooriumil, alates selle kinnitamisest kuni kehtetuks tunnistamiseni.

Plaanis sisalduvate nõuete järgimine on kooli töötajale kohustuslik. Plaani nõuete järgimine on kohustuslik ka kooli hoonetes töövõtulepingu alusel töötavale isikule ning tema töötajale (*edaspidi töövõtja*), külastajale ja kooli õpilasele.

TEATAVAKS TEGEMINE

Plaani teatavaks tegemiseks antakse töötajale ja töövõtja kontaktisikule selle koopia läbilugemiseks ning võetakse tutvumise kohta isiku allkiri. Külastajatele ja kooli õpilastele tehakse plaan teatavaks vajalikus ulatuses ning nende teavitamine toimub suuliselt esitamata dokumendi koopiat läbilugemiseks. Huvitatud isikutel on õigus igal ajal täiendavalt tutvuda plaani sisuga ning saada selle kohta lisaselgitusi.

Töötajale ja töövõtja kontaktisikule teeb plaani teatavaks ning annab selle sisu kohta selgitusi kooli töökeskkonna spetsialist.

Külastajale teeb plaani vajalikus ulatuses teatavaks kooli töötaja, kes on külastaja vastuvõtjaks.

MUUTMINE

Plaan vaadatakse kooli juhtkonna poolt läbi ja otsustatakse muutmise vajadus: tulekahju või muu õnnetusjuhtumi toimumisel, tuleriski suurendavate tegevuste lisandumisel, uute tuleohutuspaigaldiste kasutusele võtmisel ning plaani väljatöötamise aluseks olnud faktiliste asjaolude või õigusnormide muutumisel.

ÜLDOSA

Isikutel on igal ajal õigus teha ettepanekuid plaani muutmiseks esitades need tuleohutuse eest vastutavale töötajale, kes edastab põhjendatud kirjaliku ettepaneku juhtkonnale läbivaatamiseks ning plaani muutmise vajaduse otsustamiseks.

TULEKAHJU TUNNUSED (TULEKAHJUTEADE)

1. AUTOMAATSE TULEKAHJU-SIGNALISATSIOONISÜSTEEMI HÄIREKELLADE RAKENDUMINE;
 2. INIMESE POOLT TAJUTAVAD TUNNUSED – LÖHN, HELI, SUITS, LEEGID, TEMPERATUUR;
 3. TEISE INIMESE POOLT ANTUD SUULINE TULEKAHJUTEADE;
-

Põlemine on keemiline reaktsioon kütuse ja hapniku vahel, mis vabastab energiat soojuse ja valgusena. Põlemise tekkeks on vajalik süüteallika ehk teatava tasemega temperatuuri olemasolu. Erinevad materjalid süttivad erineval temperatuuril. Kui samaaegselt on sobival distantstil koos hapnik, põlevmaterjal ja süüteallikas tekib põlemise tekkimise oht ehk **tuleoht**. Põlevvedelikel süttivad aarud. Tahked materjalid hakkavad temperatuuri mõjul eraldama gaase, mis süttivad.

Tulekahju on kontrollimatu põlemisprotsess, mis toimub väljaspool spetsiaalset tulekollet ning mille tõttu tekivad kahjud.

Põlemisjääkidele reageerivad tulekahju-signalisatsiooniseadmed avastavad tulekahju kontrollpiirkonnas ca **10 sekundi** jooksul põlemise tekkest arvates, rakendades häirekellad. Sellised seadmed on tundlikumad kui inimese meeled, ning võimaldavad avastada tulekahju puhkemise õigeaegselt, võimaldades hoones viibivate evakuatsiooni ja muude esmaste päästetegevuste ohutut läbiviimist. **Temperatuurile reageerivad** tulekahju-signalisatsiooniseadmed avastavad tulekahju kontrollpiirkonnas mitme minuti jooksul. Nendes ruumides on vajalik esmaste päästetegevuste ohutuks läbiviimiseks kasutada sobivaid hingamiskaitsevahendeid.

Tulekahju puhkemisel võib esmalt tajuda põlemisele iseloomulikku teravat lõhna. Järgmisena võib näha tulekolde ruumis põlemise käigus tekkivat suitsu (tahmaosakeste liikumist õhus), leeke, sädemeid ja põlemisele iseloomulikke sulamisi (nt kuumuses kaardunud aknaklaasid). Võimalik on tajuda ka üha kõrgenevat temperatuuri. Vingugaasi levikust annab märku ebaharilik uimasustunne, peavalu, ähmanev taju ja hingamisraskused. Põlemise aktiivse leviku faasis võib kuulda põlemisele iseloomulikke helisid (praksumine, mühin jmt).

Võib juhtuda, et inimese meeled ei taju tulekahju tunnuseid (väsimus, uni, joove, tervislik seisund, vaegkuulja, vaegnägija jm). Sellisel juhul võib tulekahjuteade saabuda ka teistelt hoones viibivatelt või hoonest mööduvatelt inimestelt.

OHUD PÕLEVAS HOONES VIIBIVALE INIMESELE

1. PAANIKA TEKKIMINE;
 2. OHTLIKE MÜRGISTE GAASIDE (CO, HCN, NO₂) TEKKIMINE JA LEVIMINE;
 3. OHTLIKULT KÕRGE TEMPERATUURI TEKKIMINE JA LEVIMINE;
 4. NÄHTAVUSE HALVENEMINE VALGUSTUSE TOITEVOOLU KATKESTUSTE JA SUITSU LEVIMISE TÕTTU;
 5. HOONE EHITUSKONSTRUKTSIOONIDE VARISEMINE.
-

Tulekahju on **üldohtlik sündmus** millega kaasnevad reaalsed ohud inimese elule, tervisele, varale ja keskkonnale. Ohud võivad tekkida koheselt või lühikese aja jooksul tulekahju algusest.

Paanika on ootamatult tekkiv tugev ärevus- või hirmuseisund, millega seonduvad: südamepekslemine, käte värisemine, hingamisraskused, peapööritus, nõrkustunne, jäsemete tundetus, higistamine. enesekontrolli kaotamine, surmahirm. Paanika võib esilekutsuda sündmõtteid, mille tagajärjeks on tegevused või tegevusetus mis asetab paanikas inimese ning tema abistajad ohtu. Paanikat võib esilekutsuda ootamatult tekkinud senikogematu ohuolukord. Paaniline käitumine tulekahjuohu olukorras on enamasti omane inimesele kellel puudub eelnev ettevalmistus või tegutsemise kogemus. Paanikas inimest tuleb rahustada ning anda talle lihtsas, arusaadavas vormis tegutsemisjuhiseid mille eesmärk peab olema selle inimese kiire lahkumine tulekahjust ohustatud hoonest.

NB! Põlemise käigus tekkivad mürgised gaasid ohustavad tulekolde asukoha ruumis viibivat inimest juba alates põlengu kolmandast minutist. Mürgiste gaaside olemasolust tulekolde ruumis annab märku lae alla tekkiva tahmapadja (suitsu) läbipaistmatus. Sellisel juhul ei ole ruumi sisenemine enam ohutu. Visuaalne hinnang ei pruugi olla objektiivne. Hoonete ehituskonstruksioonid ei ole enamasti gaasitihedad, mistõttu mürgised gaasid levivad kiiresti tulekahjust ohustatud hoone teistesse ruumidesse. Mürgiste gaaside ohu tõttu on vajalik inimeste evakueerumine ja muud hoonesisesed esmased päästetegevused lõpetada eelmainitud piiraja (3 minuti) jooksul.

NB! Põlemise käigus tekkiv kõrge põlemistemperatuur ohustab tulekolde asukoharuumis viibivat inimest juba alates põlengu viiendast minutist. Põlemise käigus võivad temperatuurid tõusta tuhandetesse kraadidesse. Enamasti jääb hoonesisesed põlemise temperatuurid vahemikku +800°C kuni +1200°C. Inimesele ohlik temperatuur algab juba temperatuuril +100°C.

OHUD PÕLEVAS HOONES VIIBIVALE INIMESELE

Mida kõrgem on temperatuur põlevas ruumis, seda lühema aja jooksul võib tekkida põletushaavade tekkeoht. Kõrgel temperatuuril oleva õhu sissehingamisel saavad kahjustada hingamisteed ning üldjuhul on need vigastused ka püsivad, mistõttu täielik taastumine on peaaegu võimatu.

Temperatuur mõjutab oluliselt ka hoonete ehituskonstruktsioonide vastupidavust ning teatud aja möödumisel tekib oht nende kokkuvarisemiseks.

TEGUTSEMISKOHUSTUS

TULEKAHJUTEATE SAAMISEL ON KÕIKIDEL TULEKAHJUST OHUSTATUD HOONES VIIBIVATEL INIMESTEL VIIVITAMATU TEGUTSEMISKOHUSTUS.

Tagamaks inimeste elu, tervise ja vara säilimist ning minimaalset kahju, on kõikidel hoones viibivatel inimestel häirekella või suulise tulekahjuteate kuulmisel või tulekahjutunnuste tajumisel kohustus lõpetada viivitamatult tööalane tegevus ning asuda teostama **esmasel päästetegevusi**.

Esmased päästetegevused lõppevad päästeasutuse päästemeeskonna tulekahjukohale saabumisel.

ESMASED PÄÄSTETEGEVUSED (LOETELU)

- Tulekahjuteate edastamine ohualas viibijatele;
- Tulekahjuteate edastamine päästeasutusele;
- Tulekolde asukoha kindlakstegemine;
- Kustutamine esmaste tulekustutusvahenditega;
- Tulekahju levimise piiramine;
- Evakueerimine;
- Evakueerumine;
- Ohustatud hoonesse tagasiliikumise tõkestamine;
- Varjumine;
- Personali loenduse läbiviimine;
- Informeerimine;
- Esmaste päästetegevuste juhtimine.

TULEKAHJUTEATE EDASTAMINE OHUALAS VIIBIJATELE

1. AUTOMAATSELT RAKENDUVAD HÄIREKELLAD;
 2. HÄIREKELLADE RAKENDAMINE KÄSITSI KASUTADES TULEKAHJU TEATENUPPU;
 3. TULEKAHJUTEATE SUULINE EDASTAMINE.
-

Tulekahjuteate edastamine ohustatud hoones viibijatele on **iga tulekahjuteate saanud isiku kohustus**.

Automaatne tulekahju-signalisatsioonisüsteem (ATS) edastab tulekahjuteate ohustatud hoones automaatselt rakenduva häirekella helisignaaliga ning vastutavale personali mobiilsidevahenditele edastuva teatega.

Kui hoones viibiv isik märkab tulekahju tajutavaid tunnuseid või saab suulise tulekahjuteate, kuid ATS-i häirekellad ei ole veel rakendunud, siis peab tulekahjuteate saanud isik rakendama häirekellad käsitsi vajutades lähimat **tulekahju teatenuppu**. Teatenupu rakendamiseks on vajalik sõrmevajutusega purustada teatenupu klaaspaneel. Teatenupp on kasutajale ohutu ning ei põhjusta vajutamisel vigastusi.

Hoones viibivad isikud on kohustatud edastama tulekahjuteadet ka suuliselt kõikidele korrusel viibivatele inimestele, fraasiga **TULEKAHJU, VÄLJUGE HOONEST**. Suuline tulekahjuteade peab olema edastatud kuuldavalt.

NB! Tegevusega viivitamine on põhjendatud vaid juhul kui tulekahju tulekolde asukoht on teada ning selle avastanud isik on suuteline selle likvideerima esmase tulekustutusvahendiga.

TULEKAHJUTEATE EDASTAMINE PÄÄSTEASUTUSELE

TULEKAHJUTEATE PEAB PÄÄSTEASUTUSE HÄIREKESKUSELE EDASTAMA ISIK, KES ON SAANUD TULEKAHJUTEATE.

TULEKAHJUTEATE EDASTAMISEKS TEOSTATAKSE VIIVITAMATU HÄDAABIKÕNE ÜLDISEL HÄDAABINUMBRIL 112, EDASTADES JÄRGMISE INFO:

- 1. MIS ON JUHTUNUD? (TULEKAHJU)**
 - 2. KUS ON JUHTUNUD? (AADRESS)**
 - 3. KAS KEEGI ON SAANUD KANNATADA?**
 - 4. MILLISED ON OHUD PÕLEVAS HOONES?**
 - 5. KES TEOSTAS HÄDAABIKÕNE?**
-

Tulekahjuteate hädaabikõnega päästeasutuse häirekeskusele edastamine on **iga tulekahjuteate saanud isiku kohustus**. Tagamaks tulekahjuteate häirekeskusele edastamist, teeb **esmaseid päästetegevusi juhtiv töötaja** lisahädaabikõne kontrollimaks hädaabikõne teostatust tulekahju avastanud isikute poolt.

Helistades häirekeskusesse on kõige olulisem alustada infost, **mis on juhtunud**. Sel juhul saab häirekeskuse päästekorraldaja kõige kiiremini anda päästemeeskonnale väljasõidukorralduse. Kui esimeses lauses ei sisaldu info, miks helistasite, siis peab päästekorraldaja hakkama ise küsimusi esitama kulutades sellele lisaaega. Tulekahju korral on tähtis, et häirekeskus saaks informatsiooni selle kohta, mis põleb. Kas tules on mõni hoone või sõiduk või kulu või prügi jne. Kui tegemist on hoonega, siis on oluline, millisel korrusel toimub põlemine, kas paistab ainult suitsu või on ka tuld, kui ulatuslikuks on tulekahju arenenud.

Alati tuleb täpselt öelda **õnnetuskoha aadress**. See on kõige tähtsam info, mida abi kutsumisel on tarvis öelda. Kui on teada, kus on midagi toimunud, siis on sinna võimalik ka abi saata, aga kui õnnetuse liik ja olemus on teadmata, siis võib sündmus- paika jõuda vale abi.

Tulekahjude puhul loetakse ohuks olukorrad, kus on kindlalt teada või on kahtlus, et põlengust haaratud piirkonnas on inimene sees. Kui helistaja oskab sündmust korrektselt hinnata, siis on kõige tähtsam, **inimelu kaitse**, ka maksimaalselt tagatud. Lisaohutudeks on ohtlikud kemikaalid, autonoomsel toitel elektripaigaldis jm mis võib päästemeeskonna tegutsemist ohustada.

TULEKAHJUTEATE EDASTAMINE PÄÄSTEASUTUSELE

Kõne teostaja peab edastama häirekeskusele oma ees- ja perekonnanime ja kontaktnumbri. Kuigi häirekeskuste tehnika võimaldab telefonide numbri- ja asukohamäärangut, on siiski vajalik ka selle üleküsimine / kordamine, sest mõningates olukordades ei ole hiljem võimalik samalt numbrilt kedagi kätte saada. Numbri olemasolu on tarvis selleks, et oleks võimalik teate edastajale vajadusel tagasi helistada ja küsida lisainfot. Sageli ei leia abijõud õiget õnnetuskohta kohe üles ja seda on tarvis täpsustada.

NB! Tegevusega viivitamine on põhjendatud vaid juhul kui tulekahju tulekolde asukoht on teada ning isik on suuteline selle likvideerima esmase tulekustutusvahendiga.

Häirekeskusele on vajalik viivitamatult edastada ka täiendavat juhtuminfot (nt sunnitult ohualasse jäänud isikute tuvastamisel).

TULEKOLDE ASUKOHA KINDLAKSTEGEMINE

TULEKOLDE ASUKOHTA ON VÕIMALIK KINDLAKS TEHA ATS-I KESKSEADME JA RUUMIDE KONTROLLVAATLUSE TEEL.

Tulekolde asukoha kindlakstegemine on **ohustatud hoones viibiva töötaja kohustus.**

Töötaja peab võimalusel tulekolde asukoha kindlaks tegemiseks teostama ATS-i keskseadme ja ohukahtlusega hoone ruumide kontrollvaatluse. Tegevuse teostamiseks peab olema tagatud juurdepääs kõikidesse tööruumidesse.

ATS-i keskseadmed asuvad hoonete esimesel korrusel, peasissepääsu lähedal. Keskseade näitab tulekahju puhkemisel märgutulega tulekolde piirkonna tsooni või anduri täpsusega.

Tegevuse teostamisel peab tulekollet otsival töötajal kaasas olema tõhus esmane tulekustutusvahend – tulekustuti.

Enne kontrollitava ruumi ukse avamist on kohustuslik teostada ruumi temperatuuri ohutuse kontroll asetades käelaba pealmine pool vastu uksepinda. Temperatuuri kontrollitakse maksimaalsel võimalikul kõrgusel. Kõrvetavalt kuuma pinnaga ukse avamine on keelatud.

KUSTUTAMINE ESMASTE TULEKUSTUTUSVAHENDITEGA

TULEKAHJU KUSTUTAMISEKS JA OHU LIKVIDEERIMISEKS ON VAJALIK KUSTUTUSTEGEVUS ESMASTE TULEKUSTUTUSVAHENDITEGA – TULEKUSTUTI VÕI TULEKUSTUTUSVAIBAGA. TEGEVUS TEOSTATAKSE VÕIMALUSEL (SO SELLE OHUTUSE KORRAL).

Esmakustutustegevuse läbiviimine on **ohustatud hoones viibiva töötaja** kohustus (kuid ka iga tulekolde asukoha avastanud evakueeruva isiku kohustus, kui see tegevus on ohutu).

Tulekustuti kasutamiseks on vajalik alljärgnev:

- **Tulekustuti kandmine tulekoldeni** – Tulekustuti kandmiseks tulekoldeni kasutatakse seadme kandehooba. Tõstmisel või kandmisel hoides päästikuhoovast või voolikust võivad need seadme osised puruneda. Hoiukohas seadme kaitseriivi ei eemaldata, vältimaks seadme juhuslikku rakendumist kandmisel.
- **Distants tulekoldest** – Tagamaks kustutusaine joa ulatumist tulekoldeni ning vältimaks põletust, mürgiste gaaside või lenduva kustutusaine sissehingamist on õige distants tulekustutiga kustutamisel tulekoldest mitte lähemal või kaugemal kui 3 m. Süsihappegaaskustuti kasutamisel on maksimaalseks distantsiks 1 m.
- **Tulekustuti toestamine kaitseriivi eemaldamiseks** – Seadme korpuse alaosa toestatakse jalgadega ning hoitakse ühe käega kandehoovast korpuse ülaosas;
- **Kaitseriivi eemaldamine** – Tulekustuti kaitseriiv eemaldatakse järsu, seadme korpuse suhtes ristsuunalise tõmbega, purustades tõkise. Seadme kandehoova ja päästikuhoova kokkuvajutamine on keelatud kuna võib põhjustada kaitseriivi kinniilumise või päästikuhoova purunemise.
- **Vooliku hoidmine** – Tulekustuti voolik toestatakse ja suunatakse tulekolde poole hoides selle suudmepoolsest otsast. Käe asetamine päästikuhoovale enne vooliku toestamist on keelatud kuna võib kaasa tuua seadme enneaegse rakendumise, vooliku vaba liikumise seadmesisese survegaasi mõjul ja kustutusaine sattumise tulekustuti kasutajale silma või hingamisteedesse.
- **Rakendamine** – Tulekustuti rakendamiseks vajutatakse seadme päästikuhoob lõpuni alla. Päästiku enneaegne rakendamine on keelatud.
- **Kustutusaine suunamine tulekoldele** – Tulekustuti voolikust väljuv kustutusaine juga suunatakse otse tulekolde intensiivsema põlemise

piirkonda. Kustutusaine suunamine põlengupiirkonnast mööda kulutab tulemuseta seadme piiratud kustutusaine varu.

KUSTUTAMINE ESMASTE TULEKUSTUTUSVAHENDITEGA

- **Tegevuse kiirus** - Tulekahju levimine on väga kiire, mistõttu ka tulekustuti kasutamine peab toimuma sekunditega. Enamasti tekib põlevas ruumis juba paari minuti jooksul ohtlik kogus mürgiseid põlemisgaase, mis ohustavad inimesi, kes kustutamise või päästmise eesmärgil viibivad põlevas ruumis.

Tulekustutusvaiba kasutamiseks on vajalik alljärgnev:

- **Tegutse kiiresti** - Tulekustutusvaip on tõhus vahend anumasisese rasva-põlengu summutamiseks või süttinud riietega inimese või kergesti ligipääsetava väikese elektriseadme kustutamiseks. Vaip on valmistatud mittepõlevast õhutihedast klaaskiudkangast ning on mõeldud ühekordseks kasutamiseks.
- **Eemalda pakend** - Eemalda tulekustutusvaip pakendist tõmmates tõmbe- aasadest.
- **Kaitse iseennast** - Tulekustutusvaiba kasutamine eeldab paiknemist tulekolde vahetus läheduses. Hoiä sirgete kätega vaiba nurkadest, keerates need ümber käte. Hoiä vaipa sirgete kätega iseenda kaitseks. Eemalda kustutatav elektri- seade vooluvõrgust.
- **Kustuta tulekolle** - äseta kangas täielikult katvalt põlevale pinnale, vajuta kätega ääred kinni (summuta). Süttinud riietega inimese kustutamiseks sunni ta pikali heitma, surudes kanga tihedalt vastu kehapiinda pea poolt jalgade poole. Tulekolle peab sumbuma ca 15-20 sekundi jooksul. NB! Tulekustutusvaip ei ole tõhus vahend hõõguvpõlemise kustutamiseks.

TULEKAHJU LEVIMISE PIIRAMINE

TULEKAHJU LEVIMISE PIIRAMISEKS SULETAKSE RUUMIDE AKNAD JA UKSED. AUTOMAATSE TULEKAHJU-SIGNALISATSIOONISÜSTEEMI AUTOMAATIKA SEISKAB VENTILATSIOONISÜSTEEMI.

Tulekahju levimise piiramine on **ohustatud hoones viibiva töötaja ja õpilase (edaspidi muu isiku)** kohustus.

Iga suletud uks, aken ja seiskunud ventilatsioon aitavad piirata tulekahjustuste levimist hoones. Õhu juurdevool parandab põlemistingimusi ning aitab tulekahjul saavutada maksimaalse intensiivsuse kiiremini. Õhu juurdevoolu tõkestamine halvendab põlemistingimusi ning aitab tulekahjul kiiremini sumbuda.

ATS-i automaatika rikke korral on vajalik ventilatsioonisüsteem seisata käsitsi lülitades (nt peakaitsme väljalülitusega elektrikilbiruumis).

Uste lukustamine on keelatud kuna võib raskendada päästemeeskondade tööd.

EVAKUEERIMINE

TEGUTSEMISE KÄIGUS PAANIKASSE SATTUNUD, VIGASTADA SAANUD VÕI RUUMIDES KÜLASTAJATENA VIIBIVAD INIMESED EVAKUEERITAKSE HOONEST LÄHIMAT OHUTUT EVAKUATSIOONITEED KASUTADES, ABISTADES NEID VÄLJUMISEL.

Abivajate evakueerimine on **ohustatud hoones viibiva töötaja** ja evakueeruva muu isiku kohustus.

Töötajatel on kohustus viivitamatult abistada kõiki abivajavaid inimesi.

Tulekahju korral tegutsemisel on suur paanika, kukkumisvigastuste, mürgistuste, põletushaavade tekkimise ning tulekustutusaine silma või hingamiteedesse sattumise tõenäosus.

Samuti võib ruumides viibida külastajaid, kes ei tunne hoonet ning ei oska leida evakuatsiooniteid – väljapääse.

Evakueerimiseks **ohutuks evakuatsiooniteeks** loetakse põlemisjäädideta (suitsuta) ja ohtlikult kõrge temperatuurita evakuatsiooniteed.

Sunnitult ohualasse jäänud isikute evakueerimiseks peab esmaseid päästetegevusi juhtiv töötaja viivitamatult korraldama sobivate päästevahendite (nt redelite) kasutusele võtmise ning evakueerimise läbiviimise kooli töötajate kaasabil.

EVAKUEERUMINE

OHUALALT EVAKUEERUMISEKS LAHKUB PERSONAL HOONEST LÄHIMAT OHUTUT EVAKUATSIOONITEED KASUTADES.

Viivitamatu evakueerumine on **ohustatud hoones viibiva töötaja ja muu isiku kohustus**.

Evakueerumine peab toimuma koheselt pärast teiste hoonesiseste esmaste päästetegevuste lõpetamist. Hoonetes on evakueerumiseks kindlaks määratud evakuatsiooninõuetele vastavad väljapääsuteed - **evakuatsiooniteed**. Kõikides kooli hoonetes on mitu evakuatsiooniteed, mille asukohad on tähistatud evakuatsiooniskeemidel (*vt plaani LISA 1*).

Evakueerumisel võib kaasa võtta vaid asukoha ruumis olevad isiklikud esemed. **NB! Isiklikele esemetele järeleminek teistesse ruumidesse ei ole lubatud, kuna tekitab tegutsemisel põhjendamatu viivitusi, mis võivad inimese asetada ohtu.**

Evakueerumiseks ohutuks evakuatsiooniteeks loetakse põlemisjäakideta (suitsuta) ja ohtlikult kõrge temperatuurita evakuatsiooniteed.

Kui evakueeruja tuvastab evakuatsiooniteel eelnimetatud ohtude olemasolu, peab evakueerumiseks kasutama võimalikke ohutuid **hädaväljapääse**, mis võimaldavad ohutult jõuda ohustatud hoonest välja maapinnale (nt. aknaavad hoone I korrusel).

Kui evakuatsiooniteede ja hädaväljapääsude kasutamine on ohtlik, on selline ohustatud hoones viibiv töötaja või muu isik **sunnitult ohulasse jäänud isik**.

Sunnitult ohulasse jäänud isik peab viivitamatult:

- **Teavitama hädaabikõnega numbril 112 oma asukohast päästeasutuse häirekeskust;**
- **Andma oma asukohast teada visuaalselt nähtavate või kuuldavate märguannetega evakueerunud töötajatele ja muudele isikutele;**
- **Tõkestama uste ja akende sulgemisega tule- ja põlemisgaaside levimise enda asukoha ruumi (akende avamine on lubatud vaid lühiajaliselt, hingamiseks puhta õhu saamiseks);**
- **Ootama abistajaid.**

OHUSTATUD HOONESSE TAGASILIIKUMISE TÕKESTAMINE

VÄLTIMAKS TAGASILIIKUMIST OHUSTATUD HOONESSE ON VAJALIK TEOSTADA HOONE SISSEPÄÄSUDE VALVET, TÕKESTADES KÕIKI-DELE KÕRVALISTELE ISIKUTELE SISSEPÄÄSU HOONESSE. SISSEPÄÄSU TÕKESTAMISEKS TEOSTATAKSE KÕIKIDE HOONE SISSEPÄÄSUDE MEHITATUD VALVET.

Ohustatud hoonesse tagasilikumise tõkestamine on **tulekahjuteate saanud kooli töötaja kohustus.**

Tulekahju asetleidmisel on tavaline, et evakueerunud hoones töötav personal, külastajad aga ka juhtumit uudistama tulnud isikud üritavad liikuda ohustatud hoonesse hilinenud esmaste päästetegevuste teostamiseks, isiklike esemete äratoomiseks, kadunud isikute otsimiseks, info saamiseks jne.

Esmaseid päästetegevusi juhtiv töötaja korraldab ja kontrollib valve teostamist.

Valve teostajad ei tohi tõkestada päästemeeskonna tegevusi.

VARJUMINE

KÖIK EVAKUEERUNUD JA EVAKUEERITUD INIMESED LIIGUVAD VIIVITAMATULT VARJEKOHTA.

Varjumine varjekohas on ohustatud hoones viibinud töötaja ja muu isiku kohustus.

Seoses vajadusega saada kiire ülevaade personali evakueeritusest ja info võimalikest ohtu jäänud isikutest ning tagada hoonest evakueerunud personali ohutus on vajalik varjekoha kasutamine st kogu evakueerunud personali ja muude isikute so õpilaste (välja arvatud sissepääsude valvet teostav personal ja esmaseid päästetegevusi juhtiv töötaja) viivitamatu liikumine eelnevalt kindlaksmääratud varjekohta (vt *plaan* LISA 2).

Varjekoha kasutamise võimalust pakutakse ka küllastajatele.

Külmal aastaajal üleriideteta evakueerunud ning välitingimustes ohu möödumist ootav inimene võib sattuda alajahtumise ohtu.

Varjekohta jäädakse kuni esmaseid päästetegevusi juhtivalt töötajalt lahkumisloa saamiseni. Tagasiliikumine tulekahjust ohustatud hoonesse on keelatud.

LOENDUSE LÄBIVIIMINE

SAAMAKS ÜLEVAADET PERSONALI JA ÕPILASTE EVAKUEERITUSEST JA AVASTAMAKS OHUALASSE JÄÄNUD INIMESI, TEOSTATAKSE VARJEKOHAS EVAKUEERUNUTE KOHALOLEKUKONTROLL (LOENDUS).

Loenduse läbiviimine on **evakueerunud töötajate** kohustus. Oma evakueerumisest teada andmine on **iga töötaja ja muu isiku** kohustus.

Varjekohas kogunenud personal alustab viivimatult kohalolekukontrolli, mille tulemused edastab telefonitsi või kulleriks oleva töötaja abil esmaseid päästetegevusi juhtivale töötajale.

Sunnitult ohualasse jäänud isikutest ja nende võimalikest asukohtadest informeeritakse viivimatult päästeasutuse häirekeskust.

ESMASTE PÄÄSTETEGEVUSTE JUHTIMINE

TÖÖTAJATE POOLT ETTEVÕETAVAD ESMASED PÄÄSTETEGEVUSED VAJAVAD JUHTIMIST.

Esmaste päästetegevuste juhtimine on esmaste päästetegevuste juhtimise eest vastutava töötaja (vt LISA 3) kohustus.

Esmaseid päästetegevusi juhtiva töötaja ülesanded on:

- reageerida viivitamatult tulekahjuteatele, lõpetades muu tööalase tegevuse;
- võtta kaasa sidevahend;
- liikuda ohustatud hoone juurde;
- teha võimalusel viivitamatult automaatse tulekahju-signalisatsiooni-süsteemi (ATS-i) keskseadme vaatluse teel kindlaks tulekolde asukoht ja ohuala ulatus;
- kontrollida hädaabikõnega päästeasutuse häirekeskuse (112) tulekahjust informeeritust;
- teavitada hädaabikõnega päästeasutuse häirekeskust tulekahjuohu puudumisest (ATS-i rikkest põhjustatud tulekahjuhäirest) ja tulekahjuohu likvideerimisest esmaste tulekustutusvahendite kasutamise või muude tegevustega;
- kontrollida hoonevälise vaatluse teel inimeste evakueerumise ja evakueerimisega alustamist;
- korraldada ja kontrollida kõrvalistele isikutele (sh evakueerunud inimestele) ohualale juurdepääsu tõkestamist;
- kontrollida varje kasutamist;
- võtta vastu personali loenduse andmed;
- korraldada vigastatud inimestele esmaabi andmine;
- edastada kohale saabunud päästemeeskonna juhile vajalikku informatsiooni;
- korraldada võimalusel ja vajadusel päästetööde läbiviimiseks vajalikud abijõud tööl viibivate töötajate hulgast;
- korraldada vajadusel evakueerunute transport;
- taastada võimalusel ATS-i algne tööseisund;
- teavitada tulekahjust ja selle likvideerimisest kooli direktorit.